

HSBs kod för föreningsstyrning

- förslag till kod, stadgeändringar och övriga rekommendationer

Innehåll

Förslag till kod	4
God föreningsstyrning, ägarroll och ägaransvar för kooperativ	4
Kooperativa principerna och HSBs tolkning av de kooperativa principerna	4
Värderingar	4
Kooperativa principerna	5
Roller och ansvar	10
1. Föreningsstämma	10
1.1 Kallelse m.m.	10
1.2 Styrelsens och revisorns närvaro	11
1.3 Genomförande	11
2. Tillsättning av styrelse och revisor	12
2.1 Valberedning	12
2.2 Tillsättning av styrelse	13
2.3 Tillsättning av revisor	14
3. Styrelse	15
3.1 Uppgifter	15
3.2 Storlek och sammansättning m.m	16
3.3 Styrelseledamöter	17
3.4 Styrelseordförande	18
3.5 Arbetsformer	19
3.6 Finansiell rapportering	20
3.7 Intern kontroll och internrevision	21
3.8 Arbete med redovisnings- och revisionsfrågor	21
4. Verkställande direktör	22
4.1 Verkställande direktörens uppgifter	22
4.2 Ersättning till verkställande direktören	22
5. Information om föreningsstyrning	23
5.1 Föreningsstyrningsrapport	23
5.2 Information på hemsida	24
6. Utbildning	24
6.1 Styrelsens utbildning	24
6.2 Annan utbildning	25
6.3 Styrelsens utvärdering	25
7. Uppföljning och uppdatering av koden för föreningsstyrning	26
Förslag till Stadgar	28
Övriga rekommendationer	32

Förslag till kod

Vi föreslår en kod som gäller för HSB-föreningar, HSB-bolag och HSB Riksförbund. Här presenteras HSBs kod för föreningsstyrning i sin helhet.

Avsnitt 3.2.3 i koden behandlas anställdas, dvs. vd:s möjlighet, att väljas in som styrelseledamot. Avsnitt 3.4.1 behandlar styrelseordföranden. I dessa två avsnitt finns det två alternativa förslag på kodtext. Syftet med att lämna två alternativ är att vi i ledningsgruppen vill känna av hur remissinstanserna ser på frågorna.

GOD FÖRENINGSSTYRNING, ÄGARROLL OCH ÄGARANSVAR FÖR KOOPERATIV

Föreningsstyrning handlar om det sätt på vilket en organisation styrs och hur makten fördelas och utövas av olika grupper. Det handlar om praxis och procedurer för att säkerställa att en organisation leds på ett sådant sätt att den uppnår sina mål. Denna kod är utformad särskilt för HSB-rörelsen och utgår från de kooperativa principerna.

Syftet med koden är att den ska bli ett verktyg för att i praktiken kunna verkställa en öppen demokratisk medlemskontroll av hur beslut fattas inom HSB.

HSBs kod för föreningsstyrning omfattar i detta skede HSB-föreningar och HSB Riksförbund i relation till de enskilde medlemmen. Avsikten är att även ta fram en kod för bostadsrättsföreningar, när erfarenhet har vunnits från kodarbete i HSB-föreningarna och HSB Riksförbund.

HSB-föreningar, HSB-bolag och HSB Riksförbund ska tillämpa koden enligt principen ”Följ eller förklara”. Det innebär att en förening kan avvika från enskilda regler men då ska förklaringar anges där skälen för avvikelsen redovisas.

**Följ eller
förklara!**

KOOPERATIVA PRINCIPERNA OCH HSB

Ett kooperativt företag är en fristående sammanslutning av personer som frivilligt samverkar för att tillgodose sina gemensamma ekonomiska, sociala och kulturella behov och önskemål genom ett samägt och demokratiskt styrt företag.

Värderingar

Kooperativa företag bygger på värderingarna: självhjälp, personligt ansvar, demokrati, jämlikhet, rättvisa och solidaritet. Medlemmar i kooperativa föreningar tror på etiska värden som hederlighet, öppenhet, solidaritet, socialt ansvar och omsorg om andra.

Kooperativa principer

De kooperativa principerna är riktlinjer för hur kooperativa företag ska omsätta sina värderingar i handling. Principerna tydliggör den kooperativa identiteten och är beslutade av Internationella Kooperativa Alliansens (IKA). Det finns sju kooperativa principer och dessa är markerade i färggrutor. HSB har tolkat principerna och definierat vad HSB menar med att leva efter de kooperativa principerna.

1:A PRINCIPEN

Frivilligt och öppet medlemskap

FÖR HSB BETYDER den första principen att det är en demokratisk rättighet för både enskilda och bostadsrättsföreningar att ansluta sig till HSB samt att avsluta sitt medlemskap. Varken individen eller bostadsrättsföreningen kan nekas rätten till att bli medlem i HSB med hänvisning till faktorer som kön, social ställning, ras, politisk eller religiös övertygelse. Medlemmens ansvar ligger i att betala medlemsavgiften medan graden av delaktighet är frivillig.

Det individuella medlemskapet i HSB träder vanligtvis in i när en person köper en HSB-bostadsrätt eller börjar bospara i HSB. Huvudregel är att medlemskapet är dubbelt för individer som bor i en bostadsrättsförening ansluten till HSB. Det innebär att medlemmen i en HSB-bostadsrättsförening också ska vara medlem i en HSB-förening.

Medlemskapet i HSB-föreningen innefattar tydliga rättigheter och skyldigheter. Det finns en koppling mellan den 1:a och den 5:e principen. HSB har en skyldighet att medvetandegöra medlemskapet i HSB-föreningen för både individen och bostadsrättsföreningen. Det innebär att HSBs målsättning är att alla medlemmar ska vara medvetna om medlemskapets rättigheter och skyldigheter. HSB jobbar därför för att göra medlemmarna medvetna om den individuella medlemsavgiften, även om den betalas kollektivt genom bostadsrättsföreningen.

HSB-föreningen är i sin tur medlem i HSB Riksförbund. Medlemmar i HSB Riksförbund ska vara partipolitiskt och religiöst obundna. Medlemskapet i HSB Riksförbund innefattar tydliga rättigheter och skyldigheter. HSB Riksförbund har en skyldighet att medvetandegöra medlemskapet i HSB Riksförbund. HSB Riksförbunds målsättning är att alla medlemmar ska vara medvetna om medlemskapets rättigheter och skyldigheter.

1:a principen

Frivilligt och öppet medlemskap

Kooperativa föreningar är frivilliga organisationer öppna för alla som kan använda deras tjänster och ta på sig medlemskapets ansvar – utan diskriminering avseende kön, social ställning, ras, politisk eller religiös övertygelse.

IKA

2:A PRINCIPEN

Demokratisk medlemskontroll

I HSB BETYDER den andra principen att det är medlemmarna som styr verksamhetens inriktning. Med medlemskapet följer inflytande, och medlemmarna har reellt inflytande i verksamheten. I HSB finns en tydlighet beträffande vad den demokratiska medlemskontrollen betyder för fastställandet av mål och riktlinjer och i beslutsfattande. Tydligheten finns på alla nivåer; i HSB-bostadsrättsföreningen, HSB-föreningen och HSB Riksförbundet. HSB jobbar kontinuerligt med att utveckla den demokratiska medlemskontrollen och formen för inflytande.

Genom väl fungerande valberedning ska lämpliga personer föreslås som förtroendevalda. Förtroendevalda i HSB-bostadsrättsföreningens styrelse, HSB-föreningens styrelse och HSB Riksförbunds styrelse är ansvariga inför medlemmarna. Styrelsen ska ge riktlinjer till den verkställande ledningen och fatta beslut. I HSB finns en tydlighet om vilka beslut som styrelse respektive VD och stämma fattar. Styrelsen redovisar sitt resultat för medlemmarna genom stämma och årsredovisning.

HSB redovisar öppet verksamheten för medlemmarna exempelvis ekonomi, produktion, köp och försäljning av fastigheter. Redovisningen är öppen, lättläst och det framgår hur medlemmarna demokratiskt kan delta. Grundregeln är att stor öppenhet gäller för verksamhet inom HSB. Om styrelsen undanhåller medlemmar från information ska det särskilt motiveras och dokumenteras.

2:a principen

Demokratisk medlemskontroll

Kooperativa föreningar är demokratiska organisationer som styrs av medlemmarna, vilka aktivt deltar i fastställande av mål och riktlinjer och i beslutsfattande. Förtroendevalda män och kvinnor är ansvariga inför medlemmarna. Medlemmarna i primärkooperativ har lika rösträtt (en medlem, en röst). Kooperativa föreningar på andra nivåer organiseras också på ett demokratiskt sätt.

IKA

3:E PRINCIPEN

Medlemmarnas ekonomiska deltagande

I HSB BETYDER den tredje principen att ekonomin ska vara lättförståelig och tydlig. Medlemmar involveras i planering av verksamheten och HSB visar öppet den planerade verksamheten för medlemmarna.

HSB analyserar risker på ett konsekvent sätt. HSB delger medlemmarna väsentliga risker med fokus på framåtriktning och utveckling. HSB tar inte på sig uppdrag som kan riskera medlemmarnas insatta medel. HSB kvalitetssäkrar sina projekt och för varje projekt görs en riskbedömning.

Styrelsens uppgift är att skapa största möjliga medlemsnytta.

3:e principen

Medlemmarnas ekonomiska deltagande

Medlemmarna bidrar på ett rättvist sätt till den kooperativa föreningens kapital och utövar kontroll över det i demokratisk ordning. Åtminstone en del av detta kapital är vanligtvis den kooperativa föreningens gemensamma egendom. Räntan på det insatskapital som utgör villkor för medlemskapet är begränsad, om ränta över huvud taget utgår. Medlemmarna kan avsätta överskottet till följande ändamål:

- ◆ *Utveckla den kooperativa föreningen – om möjligt genom att reservera medel, vilka åtminstone till en del ska vara bundna.*
- ◆ *Ge medlemmarna förmåner i förhållande till deras nyttjande av den kooperativa föreningen.*
- ◆ *Stödja andra aktiviteter som godkänts av medlemmarna.*

IKA

4:E PRINCIPEN

Självständighet och oberoende

I HSB BETYDER den fjärde principen att HSB ska verka självständigt och oberoende. Alla som är verksamma inom HSB utgår alltid från medlemmens perspektiv. HSB skapar det goda boendet i samverkan med medlemmarna. För att trygga självständigheten har alla utvecklingsinsatser och projekt en tydlig dokumenterad beställare och en väldefinierad plan för hur insatserna ska övergå i ordinarie verksamhet.

HSBs samarbetspartners ska ha en sund grundsyn och gärna men inte nödvändigtvis dela HSBs värderingar. När samarbetspartnerna utför uppdrag åt HSB ska de arbeta utifrån HSBs värderingar.

4:e principen

Självständighet och oberoende

Kooperativa föreningar är fristående organisationer för självhjälp som styrs av medlemmarna. Om de ingår avtal med andra organisationer, inklusive regeringar, eller skaffar externt kapital sker detta på villkor som säkerställer demokratisk medlemskontroll och som vidmakthåller den kooperativa självständigheten.

IKA

5:E PRINCIPEN

Utbildning, praktik och information

I HSB BETYDER den femte principen att alla medlemmar ska veta att de har en rättighet att utöva inflytande. HSB har en skyldighet att upplysa medlemmarna om den demokratiska medlemskontrollen, dvs den 2:a principen. HSBs målsättning är att alla medlemmarna ska känna till hur de går tillväga för att utöva inflytandet och ha kunskap om de formella vägar som finns dvs stämmor, motioner, val av valberedning och val av styrelse.

HSB informerar om den kooperativa föreningens särart och fördelar. Värdet av medlemskapet ska vara tydligt. HSB jobbar kontinuerligt med att utveckla formen för utbildning, praktik och information till medlemmarna.

5:e principen

Utbildning, praktik och information

Kooperativa föreningar erbjuder utbildning och praktik till sina medlemmar; förtroendevalda, chefer och anställda så att de effektivt kan bidra till utvecklingen av sina kooperativa föreningar. De informerar allmänheten – särskilt unga opinionsbildare – om den kooperativa föreningens särart och fördelar.

IKA

6:E PRINCIPEN

Samarbete mellan kooperativa föreningar

I HSB BETYDER den sjätte principen att HSB tjänar sina medlemmar mest effektivt och stärker den kooperativa rörelsen genom att samarbeta på lokal, nationell samt regional och internationell nivå. HSB samarbetar både inom HSB och utanför HSB.

HSB har en organisationsstruktur som är utformad för att underlätta samverkan. Bostadsrättsföreningens medlemskap i HSB-föreningen är ömsesidigt. Det betyder att bostadsrättsföreningen är medlem i HSB-föreningen samtidigt som HSB-föreningen är medlem i bostadsrättsföreningen. Även HSB-föreningens medlemskap i HSB Riksförbund är ömsesidigt. HSB Riksförbund är dessutom engagerad i nordisk, europeisk och global samverkan mellan kooperativa organisationer.

HSB-föreningarna och HSB Riksförbund har tydliga rättigheter och skyldigheter beträffande självständighet och samarbete.

HSB samarbetar också med andra kooperativa föreningar. Samarbetet sker exempelvis för att sprida goda exempel och den kooperativa idén. Samarbetet är också betydelsefullt för att lära sig av andras erfarenheter. HSB har en skyldighet att informera andra kooperativa organisationer när HSB inte är nöjd med deras verksamhet och därför inte vill samarbeta.

6:e principen

Samarbete mellan kooperativa föreningar

Kooperativa föreningar tjänar sina medlemmar mest effektivt och stärker den kooperativa rörelsen genom att samarbeta på lokal, nationell samt regional och internationell nivå.

IKA

7:E PRINCIPEN

Samhällshänsyn

I HSB BETYDER den sjunde principen att HSB arbetar för en hållbar utveckling och har en viktig roll i samhällsbyggandet. HSBs samhällsansvar består i att arbeta med såväl ekonomisk, ekologisk som social hållbarhet.

7:e principen

Samhällshänsyn

Kooperativa föreningar arbetar för en hållbar utveckling av sina lokalsamhällen enligt riktlinjer som godtagits av medlemmarna.

IKA

ROLLER OCH ANSVAR

1. Föreningsstämma

Medlemmarnas inflytande i föreningen utövas vid föreningsstämman, som är föreningens högsta beslutande organ. Föreningsstämmans befogenheter utövas av särskilt valda fullmäktige som utses av medlemmarnas föreningsstämmor. För att skapa bästa möjliga förutsättningar för ett aktivt utövande av ägarinflytande bör föreningsstämman genomföras på ett sådant sätt att en så hög andel som möjligt av medlemmarna kan vara företrädare på stämman och att ett aktivt deltagande från närvarande fullmäktiges sida i diskussion och beslutsfattande underlättas.

Föreningsstämman kan tillsätta utskott för att bereda ärendena inom mer avgränsade områden och lämna förslag till stämman. Utskott ska protokollföra sina möten och protokollen ska delges stämman.

1.1 Kallelse m.m.

1.1.1 Föreningen ska senast under sista kalendermånaden i verksamhetsåret och så snart styrelsen beslutat att hålla extra föreningsstämma, offentliggöra när och på vilken ort stämman kommer att hållas. Uppgiften ska från samma tidpunkt återfinnas på föreningens hemsida.

1.1.2 Föreningen ska på sin hemsida, i god tid innan kallelse utfärdas till ordinarie föreningsstämma, informera om medlemmarnas rätt att få ett ärende behandlat på stämman och vid vilken tidpunkt en sådan begäran måste ha nått föreningen för att med säkerhet kunna tas in i kallelsen.

Det skriftliga material som skickas ut till medlemmarna ska vara skrivet på ett lättillgängligt sätt så att medlemmarna kan tillgodogöra sig informationen i materialet.

I samband med att kallelse till ordinarie föreningsstämma utfärdas ska föreningen informera om de åtaganden som följer av HSB-Kompassen och HSBs Ansvar, såsom:

- HSBs uppdrag
- HSBs vision
- HSBs inriktningsmål
- HSBs synsätt angivna i HSB-Kompassen

- Verksamhetsuppföljning utifrån HSB-Kompassen
- Efterlevnad av HSBs Ansvar
- Uppgifter om ändrade stadgar och andra ärenden som årsmötet ska ta ställning till

1.1.3 Fullmäktige ska ges möjlighet att anmäla sig till föreningsstämma på flera sätt, däribland genom e-post eller på föreningens hemsida.

1.2 Styrelsens och revisornas närvaro

1.2.1 Vid föreningsstämma ska en beslutför styrelse vara närvarande. Vid ordinarie stämma ska såvitt möjligt hela styrelsen vara närvarande. Styrelsens ordförande och verkställande direktören ska närvara vid stämman. Minst en av föreningens revisorer ska närvara vid ordinarie stämma.

1.3 Genomförande

Föreningens stämmor ska vara öppna för alla medlemmar, även de som inte valts som fullmäktige.

1.3.1 Föreningens valberedning ska lämna förslag till ordförande för ordinarie föreningsstämma. Förslaget ska presenteras i kallelsen till stämman samt av valberedningen vid stämman.

1.3.2 Till justerare vid föreningsstämma ska utses fullmäktige som inte är styrelseledamöter eller anställda i föreningen.

1.3.3 Föreningsstämmans ordförande ska se till att alla fullmäktige på ett tillfredsställande sätt ges möjlighet att utöva sin lagstadgade rätt att ställa frågor på stämman, liksom att inom ramen för lagens bestämmelser om stämмоärenden kommentera, föreslå ändringar i och tillägg till framlagda förslag och lägga fram nya förslag, innan stämman går till beslut.

1.3.4 Föreningen ska eftersträva att uppmuntra högsta möjliga deltagande på stämma. Röstning ska genomföras på ett formellt, noggrant och tillgängligt sätt. Vid föreningsstämman ska det användas en rättvis och tydlig metod för rösträkning och stämмоordföranden ska förklara denna metod för fullmäktige.

Fullmäktige har ett ansvar att använda sin rösträtt. Varje fullmäktige har rätt att begära sluten votering. Frågan om röstning ska ske genom öppen eller sluten votering avgörs av stämman med enkel majoritet.

- 1.3.5 Protokoll från senaste ordinarie föreningsstämma och därefter hållen extra stämma skall återfinnas på föreningens hemsida. Röstlängden från stämman behöver inte redovisas. Om det är motiverat av medlemskretsens sammansättning, ska protokollet även översättas till annat språk än svenska.

2 Tillsättning av styrelse och revisor

Föreningsstämmans beslut om tillsättning av styrelse respektive revisorer bör beredas genom en av medlemmarna styrd, strukturerad och transparent process, som ger alla medlemmar möjlighet att ge sin syn på och lämna förslag i respektive fråga och som skapar goda förutsättningar för väl underbyggda beslut.

2.1 Valberedning

Valberedningen är föreningsstämmans organ för beredning av stämans beslut i tillsättningsfrågor med syfte att skapa ett bra underlag för stämmans behandling av dessa ärenden.

- 2.1.1 Föreningen ska ha en valberedning som representerar föreningens medlemmar. Föreningsstämman ska utse valberedningens ledamöter, en av ledamöterna utses till sammankallande. Stämmans beslut ska innefatta förfarande för att vid behov ersätta ledamot som lämnar valberedningen innan dess arbete är slutfört.

Det ska finnas en instruktion för valberedningens arbete.

- 2.1.2 Valberedningen ska ha minst tre ledamöter. En ledamot utses till sammankallande. Styrelseledamöter eller verkställande direktören ska inte vara ledamot av valberedningen.
- 2.1.3 Föreningen ska senast sex månader före ordinarie föreningsstämma ange namnen på ledamöterna i valberedningen. Informationen ska återfinnas på föreningens hemsida. Där skall även anges hur medlemmarna kan lämna förslag till valberedningen och vid vilken tidpunkt

förslaget måste ha nått valberedningen för att med säkerhet kunna behandlas av valberedningen inför föreningsstämman.

2.2 *Tillsättning av styrelse*

2.2.1 Valberedningen ska lämna förslag på ledamöter i styrelsen och förslag på styrelseordföranden. Valberedningen ska också lämna förslag på styrelsearvode uppdelat mellan ordförande och övriga ledamöter.

2.2.2 Som underlag för sina förslag ska valberedningen

- bedöma i vilken grad den nuvarande styrelsen uppfyller de krav som kommer att ställas på styrelsen till följd av föreningens läge och framtida inriktning, bl.a. genom att ta del av resultatet av den utvärdering av styrelsen som har skett (*mot bakgrund av den information som kan behöva ges till valberedningens ledamöter kan föreningen ha skäl att överväga behovet av sekretessförbindelser som syftar till att undanröja risk för att sådan information sprids selektivt i medlemskretsen*),
- fastställa kravprofiler för den eller de nya ledamöter som enligt denna bedömning behöver rekryteras, samt
- genomföra en systematisk procedur för att söka kandidater till de styrelseposter som ska fyllas, varvid förslag som inkommit från medlemmar ska beaktas.

2.2.3 Valberedningen ska informera kandidaterna om de utbildningskrav som finns inom HSB. Styrelsens utbildningskrav beskrivs i 6.1.1, 6.1.2 och 6.2.3.

2.2.4 Valberedningens förslag ska presenteras i kallelsen till föreningsstämman och på föreningens hemsida. I anslutning till att kallelsen utfärdas ska på föreningens hemsida för styrelseledamot som föreslås för nyval eller omval anges:

- ålder samt huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet,
- uppdrag i föreningen och andra väsentliga uppdrag,
- vid omval, vilket år ledamoten invaldes i styrelsen, samt
- övriga uppgifter som kan vara av betydelse för medlemmarna vid bedömningen av den föreslagna ledamotens kompetens och oberoende.

En redogörelse för hur valberedningen har bedrivit sitt arbete ska lämnas på hemsidan.

-
- 2.2.5 Valberedningen ska på föreningsstämman presentera och motivera sina förslag, varvid särskild motivering ska ges om ingen förnyelse av styrelsen föreslås. Valberedningen ska också lämna en redogörelse för hur dess arbete har bedrivits.
- 2.2.6 Person föreslagen för inval i styrelsen ska såvitt möjligt närvara på stämman för att kunna presentera sig och svara på frågor från medlemmarna.
- 2.2.7 Föreningsstämman ska besluta om styrelsearvode och samtliga övriga ersättningar för styrelsearbetet med uppdelning mellan ordförande och övriga ledamöter i styrelsen.
- 2.2.8 Om styrelsen adjungerat ledamöter till styrelsen ska det redovisas i föreningens årsredovisning.

2.3 Tillsättning av revisor

- 2.3.1 Förslag till tillsättning av revisor ska lämnas av föreningens valberedning.
Därutöver skall en revisor utses av HSB Riksförbund.
- 2.3.2 Valberedningen ska lämna förslag till val och arvodering av revisor. Förslaget ska presenteras i kallelsen till föreningsstämman och på föreningens hemsida.
- 2.3.3 I anslutning till att kallelsen till föreningsstämman utfärdas ska information om förhållanden som kan vara av betydelse för medlemmarna vid bedömningen av den föreslagna revisorns kompetens och oberoende lämnas på föreningens hemsida. Informationen ska innefatta omfattningen av den föreslagna revisorns tjänster till föreningen utöver revision under de senaste tre åren samt, vid omval, vilket år revisorn valdes och hur länge revisorn innehaft uppdraget. En redogörelse för hur valberedningen har bedrivit sitt arbete ska lämnas på hemsidan.
- 2.3.4 Valberedningen ska på stämman presentera och motivera sina förslag samt lämna en redogörelse för hur valberedningens arbete har bedrivits.

- 2.3.5 Föreslagen revisor ska närvara på stämman för att kunna presentera sig och svara på frågor från medlemmarna.

3 STYRELSE

3.1 Uppgifter

Styrelsens övergripande uppgift är att för medlemmarnas räkning långsiktigt förvalta föreningens angelägenheter och genom ett aktivt arbete skapa mervärde för medlemmarna.

- 3.1.1 Styrelsen ska uppfylla de långsiktiga målen genom att särskilt ägna omsorg åt att
- fastställa de övergripande målen för föreningens verksamhet och besluta om föreningens strategi för att nå målen
 - fortlöpande utvärdera föreningens operativa ledning och vid behov tillsätta eller entlediga verkställande direktör
 - se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av föreningens verksamhet och ekonomiska ställning mot de fastställda målen
 - se till att föreningens externa informationsutgivning präglas av öppenhet och saklighet samt hög relevans för de målgrupper den riktar sig till
 - se till att det finns en tillfredsställande kontroll av föreningens efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för föreningens verksamhet, samt
 - se till att erforderliga etiska riktlinjer fastställs för föreningens uppträdande.

Styrelsen i HSB-förening, HSB-bolag och HSB Riksförbund ska även följa upp de av HSB-rörelsen gemensamma fattade besluten och redovisa detta på ordinarie föreningsstämma.

Riksförbundets styrelse ska, när den får kännedom om att någon HSB-förening gör sig skyldig till stadgebrott, informera HSB-föreningens styrelse och föreningsstämma om detta. Om styrelsen/föreningsstämman inte rättar till stadgebrottet ska fråga om uteslutning aktualiseras och behandlas enligt reglerna i riksförbundets stadgar.

3.1.2 Styrelsen ska se till att dess arbete årligen utvärderas genom en systematisk och strukturerad process.

3.2 *Storlek och sammansättning m.m.*

Styrelsen bör ha en storlek och sammansättning som ger utrymme åt de olika kompetenser och erfarenheter som erfordras och som uppfyller de krav på oberoende som ställs för att styrelsen effektivt och självständigt ska kunna förvalta föreningens angelägenheter. Styrelsen bör förnyas i erforderlig takt med beaktande av utvecklingen av föreningens verksamhet och behovet av kontinuitet i styrelsearbetet.

3.2.1 Styrelsen ska ha en med hänsyn till föreningens verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund i övrigt. En jämn könsfördelning i styrelsen ska eftersträvas.

3.2.2 Styrelsen ska inte vara större än att enkla och effektiva arbetsformer kan tillämpas. Suppleanter ska inte utses.

ALT 1

3.2.3 Ingen anställd får vara ledamot av styrelsen, utöver det som enligt lag gäller för arbetstagarrepresentanter.

ALT 2

3.2.3 Högst en person från föreningsledningen får vara ledamot av styrelsen, utöver det som enligt lag gäller för arbetstagarrepresentanter.

3.2.4 Majoriteten av styrelseledamöterna ska vara oberoende i förhållande till föreningen och ledningen. En styrelseledamot ska inte anses oberoende om ledamoten

- är verkställande direktör i föreningen eller ett närstående företag eller under de fem senaste åren har varit verkställande direktör i föreningen eller ett närstående företag,
- har under de tre senaste åren varit anställd i föreningen eller ett närstående företag,

- erhåller icke obetydlig ersättning för råd eller tjänster utöver styrelseuppdraget från föreningen eller ett närstående företag eller från någon person i ledningen,
- har eller under det senaste året har haft omfattande affärsförbindelser eller andra omfattande ekonomiska mellanhavanden med föreningen eller ett närstående företag i egenskap av kund, leverantör eller samarbetspartner, antingen själv eller genom att tillhöra föreningsstyrningen eller styrelsen eller genom att vara större delägare i annat företag som har en sådan affärsrelation med föreningen. Detta gäller dock inte ställföreträdare för medlemmarna i föreningen.
- är eller under de tre senaste åren har varit delägare eller anställd hos föreningens eller ett närstående företags nuvarande eller dåvarande revisor,
- tillhör ledningen i annat företag om en styrelseledamot i detta företag tillhör ledningen i föreningen,
- har varit styrelseledamot i föreningen i mer än tolv år, eller
- står i ett nära släkt- eller familjeförhållande till person i föreningsledningen eller någon annan person som nämns i ovanstående punkter, om denna persons direkta eller indirekta mellanhavanden med föreningen har sådan omfattning och betydelse att de motiverar att styrelseledamoten inte skall anses oberoende.

Med närstående företag avses företag där föreningen direkt eller indirekt innehar minst tio procent av aktierna eller andelarna eller rösterna eller en ekonomisk andel som ger rätt till minst tio procent av avkastningen.

3.3 *Styrelseledamöter*

En styrelseledamot har en syssломannaliknande ställning i förhållande till föreningen. Det innebär att ledamoten är skyldig att ägna uppdraget den tid och omsorg och ha den kunskap som erfordras för att på bästa sätt tillvarata föreningen och dess medlemmars intressen.

- 3.3.1 Styrelseledamot ska inte inneha så många andra uppdrag att ledamoten inte kan ägna styrelseuppdraget i föreningen erforderlig tid och omsorg.

-
- 3.3.2 Styrelseledamot ska självständigt bedöma de ärenden styrelsen har att behandla och föra fram de uppfattningar och göra de ställningstaganden detta föranleder. Styrelseledamot ska begära den kompletterande information som ledamoten anser nödvändig för att styrelsen ska kunna fatta väl underbyggda beslut.
- 3.3.3 Styrelseledamot är skyldig att tillägna sig den kunskap om föreningens verksamhet, organisation, marknad m.m. som erfordras för uppdraget.
- 3.3.4 En styrelseledamot får inte, personligen eller genom hel- eller delägt bolag, bedriva konkurrerande verksamhet med föreningen.

3.4 Styrelseordförande

Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med ett särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordförande ansvarar för att leda styrelsearbetet och säkerställa att styrelsen har kontroll över organisationens verksamhet och iakttar sina förpliktelser gentemot medlemmarna.

ALT. 1.

- 3.4.1 Styrelsens ordförande ska väljas av föreningsstämman. Ordförande får inneha denna post i högst sex på varandra följande år.
Om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden till nästa föreningsstämma.

ALT. 2. (gäller inte Riksförbundet)

- 3.4.1 Styrelsens konstituerar sig själv. Ordförande får inneha denna post i högst sex på varandra följande år.
- 3.4.2 Avgående verkställande direktör bör av valberedningen inte föreslås som styrelsens ordförande i nära anslutning till sin avgång från uppdraget som verkställande direktör.
- 3.4.3 Om styrelseordföranden har uppdrag för föreningen utöver ordförandeuppdraget får detta inte innebära att uppgifter hänförliga till den

löpande förvaltningen övertas från verkställande direktören. Arbetsfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören ska i sådana fall tydligt klargöras i styrelsens arbetsordning och i styrelsens instruktion för verkställande direktören.

- 3.4.4 Styrelsens ordförande ska se till att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina åligganden. Ordföranden ska uppmuntra samtliga styrelseledamöter till ett aktivt engagemang. Ordföranden skall särskilt
- organisera och leda styrelsens arbete, uppmuntra en öppen och konstruktiv diskussion i styrelsen i vilken samtliga ledamöter deltar och skapa bästa möjliga förutsättningar för styrelsens arbete,
 - se till att styrelsen fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om föreningen och dess verksamhet samt i övrigt får den utbildning som krävs för att styrelsearbetet ska kunna bedrivas effektivt,
 - ta emot synpunkter från medlemmarna och förmedla dessa inom styrelsen,
 - hålla fortlöpande kontakt med och fungera som diskussionspartner med och stöd för föreningens verkställande direktör,
 - se till att styrelsen erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag för sitt arbete,
 - efter samråd med verkställande direktören fastställa förslag till dagordning för styrelsens sammanträden,
 - kontrollera att styrelsens beslut verkställs effektivt, samt
 - se till att styrelsens arbete årligen utvärderas och att valberedningen informeras om resultatet av utvärderingen.

3.5 *Arbetsformer*

- 3.5.1 Styrelsens instruktioner i form av arbetsordning, instruktion för verkställande direktören samt rapporteringsinstruktion ska vara anpassade till föreningens förhållanden och vara så tydliga, utförliga och konkreta att de kan tjäna som styrdokument för styrelsens arbete. Styrelsen ska minst en gång per år pröva samtliga instruktioners relevans och aktualitet.

-
- 3.5.2 Styrelsen ska fortlöpande utvärdera verkställande direktörens arbete. Minst en gång per år ska styrelsen särskilt behandla denna fråga, varvid inga anställda, utöver det som enligt lag gäller för arbetstagarrepresentanter, ska närvara.
- 3.5.3 Beslut ska inte fattas av styrelsen i ett viktigt ärende som inte varit upptaget på dagordningen, såvida inte styrelsen enhälligt beslutar att så ska ske.
- 3.5.4 Styrelsens protokoll ska tydligt återge vilka ärenden som behandlats, vilket underlag som funnits för respektive ärende samt innebörden av de beslut som fattats. Protokollet ska sändas till styrelsens ledamöter så snart som möjligt efter styrelsesammanträdet.

3.6 *Finansiell rapportering*

Styrelsen ansvarar för att föreningens finansiella rapportering är upp rättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på ekonomiska föreningar.

- 3.6.1 I syfte att öka medlemmarnas/ägarnas insyn ska styrelsen i föreningens årsredovisning specificera föreningens tillgångar och redogöra för dess verkliga värden. Föreningens redovisning ska ske med tillämpning av gällande redovisningsstandard.
- 3.6.2 Styrelsen ska i årsredovisningen redogöra för föreningens soliditetstal. Soliditetstalet ska vara minst 30 %. Är det lägre ska styrelsen redovisa en plan för hur soliditeten ska ökas.

Föreningens ekonomiska stabilitet bedöms utifrån ett justerat soliditetstal, korrigerat för dolda tillgångar och risker samt likviditet. Soliditetstalet beräknas enligt följande: (Eget kapital enl. balansräkningen +- ev över- eller undervärden) / (Balansomslutning +- ev över- eller undervärden- likvida medel).

- 3.6.3 HSB-föreningens styrelse ska i årsredovisningen redogöra för hur inlämnade avstamedel kan återbetalas.

- 3.6.4 Av årsredovisning och delårsrapport ska tydligt framgå vilka delar som är formella finansiella rapporter, på vilka regelverk dessa grundas och vilka delar av årsredovisningen eller delårsrapporten som är reviderade eller översiktligt granskade av föreningens revisor.
- 3.6.5 Styrelsen och verkställande direktören ska omedelbart före underskrifterna i årsredovisningen lämna en försäkran av innebörd att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av föreningen som skapats av årsredovisningen.
- 3.6.6 Föreningens delårsrapport ska översiktligt granskas av föreningens revisor.

3.7 Intern kontroll

Styrelsen ansvarar för föreningens interna kontroll, vars övergripande syfte är att skydda medlemmarnas investering, föreningens tillgångar samt HSBs särart.

- 3.7.1 Styrelsen ska se till att föreningen har god intern kontroll och fortlöpande hålla sig informerad om och utvärdera hur föreningens system för intern kontroll fungerar.
- 3.7.2 Styrelsen ska årligen avge en rapport över hur den interna kontrollen till den del den avser den finansiella rapporteringen är organiserad och hur väl den har fungerat under det senaste räkenskapsåret.
- 3.7.3 Styrelsen ska vidare i den årliga rapporten redovisa hur föreningen arbetar med kärnvärderingarna och de kooperativa principerna i verksamheten samt hur man följer/efterlever de för HSB-rörelsen gemensamt fattade besluten.

3.8 Arbete med redovisnings- och revisionsfrågor

Styrelsen ansvarar för att föreningen har ett formaliserat och transparent system som säkerställer att fastlagda principer för den finansiella rapporteringen och interna kontrollen efterlevs samt att ändamålsenliga relationer med föreningens revisorer upprätthålls.

3.8.1 Styrelsen ska dokumentera och lämna upplysningar om det sätt på vilket styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen samt kommunicerar med föreningens revisorer.

3.8.2 Styrelsen ska minst en gång per år, utan närvaro av verkställande direktören eller annan person från föreningsledningen, träffa samtliga föreningens revisorer.

4 Verkställande direktören

4.1 Verkställande direktörens uppgifter

Trots att verkställande direktören inte är ledamot av styrelsen har denne en särskild roll i styrelsearbetet. Denna innefattar bland annat att rapportera till styrelsen om föreningens utveckling, vara föredragande och förslagsställare i frågor som beretts inom föreningen samt förse styrelsen med information som underlag för dess arbete.

4.1.1 Styrelsen ska till varje styrelsemöte erhålla en skriftlig vd-rapport. Verkställande direktören ska därutöver se till att styrelsen får ett så sakligt, utförligt och relevant informationsunderlag som erfordras för att styrelsen skall kunna fatta väl underbyggda beslut samt att styrelsen hålls informerad om utvecklingen av föreningens verksamhet mellan styrelsens sammanträden.

4.1.2 Styrelsen ska godkänna verkställande direktörens väsentliga uppdrag utanför föreningen.

4.1.3 Verkställande direktören ska informera styrelsen om ersättningar för ledande befattningshavare.

4.2 Ersättning till verkställande direktören

Styrelsen ansvarar för att föreningen har en formaliserad och för samtliga ledamöter transparent process för att fastställa principer för ersättning och andra anställningsvillkor för verkställande direktören samt besluta om verkställande direktörens ersättning och övriga anställningsvillkor.

- 4.2.1 Styrelsen ska också besluta om ersättningsprinciper för verkställande direktörens och andra anställdas arbete i dotterbolagens styrelser.
- 4.2.2 Styrelsen ska på ordinarie föreningsstämma presentera förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för verkställande direktören för godkännande av stämman. Förslaget ska återfinnas på föreningens hemsida i anslutning till att kallelsen till stämman utfärdas. Principerna ska omfatta:
- förhållandet mellan fast och rörlig ersättning samt sambandet mellan prestation och ersättning,
 - huvudsakliga villkor för bonus- och incitamentsprogram,
 - huvudsakliga villkor för icke-monetära förmåner, pension, uppsägning och avgångsvederlag,

I förslaget ska anges om de föreslagna principerna avviker väsentligt från tidigare av stämman godkända principer samt hur frågor om ersättning till verkställande direktören bereds och beslutas av styrelsen.

5 Information om föreningsstyrning

HSB-föreningens styrelse ska aktivt arbeta med att hitta nya former för enskilda medlemmars möjlighet att utöva inflytande i bostadsrättsföreningen, HSB-föreningen och HSB Riksförbund.

5.1 Föreningsstyrningsrapport

- 5.1.1 Till föreningens årsredovisning ska fogas en särskild rapport om föreningsstyrningsfrågor. Av rapporten ska framgå om den är granskad av föreningens revisor.
- 5.1.2 Föreningen ska i föreningsstyrningsrapporten ange att koden tillämpas av föreningen samt översiktligt beskriva hur tillämpningen skett under det senaste räkenskapsåret. Föreningen ska redovisa varje avvikelse från koden. Avvikelserna ska motiveras.
- 5.1.3 I föreningsstyrningsrapporten ska upplysningar lämnas om det sätt på vilket styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen samt kommunicerar med föreningens revisor enligt 3.8.1.

- 5.1.4 I föreningsstyrningsrapporten ska, om denna information inte framgår av årsredovisningen, även följande uppgifter lämnas:
- en redogörelse för hur beredningen av tillsättning av styrelse och revisor är organiserad,
 - sammansättningen av föreningens valberedning,
 - för var och en av styrelsens ledamöter de uppgifter som ska lämnas enligt punktlistan i 2.2.3,
 - för revisor de uppgifter som ska lämnas enligt 2.3.3 första och andra meningen,
 - arbetsfördelningen i styrelsen, hur styrelsearbetet bedrivits under det senaste räkenskapsåret, inkluderande antal styrelsesammanträden och respektive ledamots närvaro vid styrelsesammanträden,
 - för verkställande direktören
 - ålder samt huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet,
 - väsentliga uppdrag utanför föreningen
 - de av föreningsstämman senast antagna principerna för ersättning och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och, om de innebär en väsentlig avvikelse från föregående års principer, vilka dessa avvikelser är, samt hur frågor om ersättning till verkställande direktören bereds av styrelsen.

5.2 *Information på hemsida*

- 5.2.1 Föreningen ska på sin hemsida ha en särskild avdelning för föreningsstyrningsfrågor, där aktuella uppgifter om de förhållanden som ingår i föreningsstyrningsrapporten ska återfinnas tillsammans med övrig information som krävs enligt koden för föreningsstyrning.

6 **Utbildning**

6.1 *Styrelsen utbildning*

Styrelseordföranden bör utveckla ett introduktionsprogram som är anpassat efter organisationens och de enskilda styrelseledamöternas behov. Syftet med introduktionen är att ge en ny styrelseledamot utbildning så att denna så snart som möjligt kan fungera så effektivt som möjligt i sin nya roll. När styrelseledamoten utnämns ska denna erhålla organisationens aktuella stadgar, kod för föreningsstyrning och dokument som beskriver styrelsens ärenden, styrelseledamöternas förpliktelser och organisationens verksamhet.

- 6.1.1 Styrelseordföranden bör uppmärksamma behovet av täta utbildningar för styrelseledamöter genom att ställa upp krav på att varje styrelseleda mot genomgår ett utbildningsprogram.
- 6.1.2 Varje styrelseledamot, såväl nyvald som omvald, ska ha ett fortlöpande utbildningsprogram. Utbildningen ska omfatta de kooperativa principerna, kärnvärderingarna, koden, HSB-Kompassen, HSBs Ansvar och andra gemensamma styrdokument.
- 6.1.3 Ny styrelseledamot ska genomgå erforderlig introduktionsutbildning, samt den utbildning i övrigt som styrelseordföranden och ledamoten gemensamt finner lämplig.

6.2 Annan utbildning

- 6.2.1 Styrelsen ska planera och ombesörja genomförandet av utbildning av nyanställd vd i de för HSB-rörelsen gemensamma styrdokument, enligt 6.1.2 ovan.
- 6.2.2 Styrelsen ska i övrigt säkerställa att lämpliga och strukturerade utbildningsprogram för befintlig och potentiell ledningspersonal finns. Dessa program ska i synnerhet omfatta särskild utbildning i kooperativa värderingar och principer. Styrelsen ska säkerställa att den erhåller regelbundna rapporter om de utbildningar som verkställande ledning genomfört.
- 6.2.3 Styrelsen ska vid nyrekrytering informera kandidaterna till vd-posten om den utbildning som följer av 6.2.1.

6.3 Styrelsens utvärdering

Styrelsen ska i sin utvärdering av arbetet (enligt 3.1.2) även identifiera utbildningsbehov hos såväl enskilda styrelsemedlemmar som styrelsen som helhet.

- 6.3.1 Styrelsen ska årligen genomföra en formell och noggrann utvärdering av sitt eget och de enskilda styrelsemedlemmarnas arbete. Styrelsen bör etablera effektiva metoder för att utvärdera sin egen och enskilda styrelsemedlemmars prestation. Styrelsen ska i årsrapporten redovisa hur sådan utvärdering av styrelsen och enskilda styrelsemedlemmar genomförts.

6.3.2 Utvärdering av enskilda styrelsemedlemmar ska ha som syfte att identifiera till vilken grad utbildningsbehov har uppfyllts. Den bör också identifiera hur effektivt styrelsemedlemmen bidragit till styrelsens arbete.

7 Uppföljning av koden för föreningsstyrning

HSB Riksförbund ansvarar för uppföljning och uppdatering av denna kod.

Förslag till stadgar

Vi föreslår förändringar i HSB Riksförbunds och HSB-föreningarnas stadgar. Ändringarna markeras med kursiv stil.

Avsnitt 3.4.1 i koden behandlar hur val av styrelseordföranden ska ske. Det finns två alternativa förslag på kodtext. Valet av kodtext får konsekvenser för formuleringen av §23 och §26 i HSB-föreningens stadgar. Därför finns det två alternativ även här.

gällande text	föreslagen text
HSB Riksförbunds stadgar	
<p style="text-align: center;"><i>Föreningens firma och ändamål</i></p> <p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>Föreningens firma är HSB:s Riksförbundet för.</p> <p>Riksförbundet har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom</p> <ul style="list-style-type: none">att verka för bostadskooperationens utveckling i Sverige och internationellt,att bevaka och påverka bostadspolitiken,att främja produktion och förvaltning av goda bostäder,att i all verksamhet värna miljön genom att verka för en långsiktigt hållbar utveckling,att biträda medlemmarna i förvaltnings- och organisationsfrågor,att verka för ökat bosparande och att villkoren förbättras,att bedriva för HSB gemensam marknadsföring för kooperativt boende,att utveckla god boendemiljö med väl fungerande boendeservice,att verka för och bedriva studie-, utbildnings- och fritidsverksamhet inom HSB,att äga och förvalta aktier samt andelar i ekonomiska föreningar och bolag,att äga och förvalta fast egendom och tomträtt,att i samverkan med medlemmarna verka för en ändamålsenlig föreningsstruktur inom HSB,att samordna revisionen inom HSB,att ekonomiskt stödja medlem, samtatt bedriva annan med dessa ändamål sammanhängande verksamhet.	<p style="text-align: center;"><i>Föreningens firma och ändamål</i></p> <p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>Föreningens firma är HSB:s Riksförbundet för.</p> <p>Riksförbundet har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom</p> <ul style="list-style-type: none">att verka för bostadskooperationens utveckling i Sverige och internationellt,att bevaka och påverka bostadspolitiken,att främja produktion och förvaltning av goda bostäder,att i all verksamhet värna miljön genom att verka för en långsiktigt hållbar utveckling,att biträda medlemmarna i förvaltnings- och organisationsfrågor,att verka för ökat bosparande och att villkoren förbättras,att bedriva för HSB gemensam marknadsföring för kooperativt boende,att utveckla god boendemiljö med väl fungerande boendeservice,att verka för och bedriva studie-, utbildnings- och fritidsverksamhet inom HSB,att äga och förvalta aktier samt andelar i ekonomiska föreningar och bolag,att äga och förvalta fast egendom och tomträtt,att i samverkan med medlemmarna verka för en ändamålsenlig föreningsstruktur inom HSB,att samordna revisionen inom HSB,att ansvara för logotypen HSB-skölden och varumärket HSB som riksförbundet ägeratt ekonomiskt stödja medlem, samtatt bedriva annan med dessa ändamål sammanhängande verksamhet.

HSB-föreningens stadgar fullmäktige	
<p>Föreningens verksamhet</p> <p>§ 3 Föreningen skall vara medlem i HSBs Riksförbund som också skall vara medlem i föreningen. Föreningen skall vara medlem i de HSB bostadsrättsföreningar som är medlemmar i föreningen. Med bostadsrättsförening jämställs i dessa stadgar bostadsförening. Föreningens verksamhet är ett led i HSB-rörelsen. Verksamheten utövas med beaktande av samtliga de resurser som HSB-rörelsen förfogar över genom sina organisationsled.</p>	<p>Föreningens verksamhet</p> <p>§ 3 Föreningen skall vara medlem i HSBs Riksförbund som också skall vara medlem i föreningen. Föreningen skall vara medlem i de HSB bostadsrättsföreningar som är medlemmar i föreningen. Med bostadsrättsförening jämställs i dessa stadgar bostadsförening. Föreningens verksamhet är ett led i HSB-rörelsen. Verksamheten utövas med beaktande av samtliga de resurser som HSB-rörelsen förfogar över genom sina organisationsled.</p> <p><i>Föreningen ska följa den Kod för föreningsstyrning som HSB Riksförbunds förbundsstämma beslutat om.</i></p>
<p>Dagordning</p> <p>§ 18 Vid ordinarie fullmäktigesammanträde skall förekomma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) val av ordförande vid sammanträdet 2) anmälan av ordförandens val av protokollförare 3) godkännande av röstlängd 4) val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet samt val av rösträknare 5) fråga om kallelse behörigen skett 6) styrelsens årsredovisning 7) revisorernas berättelse 8) beslut om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen 9) beslut om fastställande av koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen 10) beslut i anledning av föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen 11) beslut i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören 12) fastställande av medlemsavgift 13) bestämmande av arvoden till styrelse och revisorer 14) val av styrelseledamöter och suppleanter 15) val av revisorer och suppleanter 16) val av valberedning 17) övriga anmälda ärenden <p>Anm: § 18 p 9 gäller endast HSB-förening som är moderförening i koncern.</p>	<p>Dagordning</p> <p>§ 18 Vid ordinarie fullmäktigesammanträde skall förekomma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) val av ordförande vid sammanträdet 2) anmälan av ordförandens val av protokollförare 3) godkännande av röstlängd 4) val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet samt val av rösträknare 5) fråga om kallelse behörigen skett 6) styrelsens årsredovisning 7) revisorernas berättelse 8) beslut om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen 9) beslut om fastställande av koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen 10) beslut i anledning av föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen 11) beslut i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören 12) fastställande av medlemsavgift 13) Uppföljning av gemensamma beslut för HSB-rörelsen 13) bestämmande av arvoden till styrelse och revisorer 14) val av styrelseledamöter och suppleanter 15) val av revisorer och suppleanter 16) val av valberedning 17) övriga anmälda ärenden <p>Anm: § 18 p 9 gäller endast HSB-förening som är moderförening i koncern.</p>

<p>Styrelse och verkställande direktör</p> <p>§ 23 Styrelsen består av lägst fem och högst elva ledamöter med högst elva suppleanter. Styrelsen väljs av fullmäktigesammanträdet. Styrelseledamöter och suppleanter väljs för högst två år. Ledamot och suppleant kan väljas om. Om helt ny styrelse väljs på fullmäktigesammanträde skall mandattiden för hälften, eller vid udda tal närmast högre antal, vara ett år.</p>	<p>Alt 1 i kodförslaget 3.4.1</p> <p>Styrelse och verkställande direktör</p> <p>§ 23 Styrelsen består av lägst fem och högst elva ledamöter med högst elva suppleanter. Styrelseordföranden och övriga styrelsen väljs av fullmäktigesammanträdet. Styrelseledamöter och suppleanter väljs för högst två år. Ledamot och suppleant kan väljas om. Om helt ny styrelse väljs på fullmäktigesammanträde skall mandattiden för hälften, eller vid udda tal närmast högre antal, vara ett år.</p> <p>Alt 2 (befintlig stadgelydelse)</p> <p>§ 23 Styrelsen består av lägst fem och högst elva ledamöter med högst elva suppleanter. Styrelsen väljs av fullmäktigesammanträdet. Styrelseledamöter och suppleanter väljs för högst två år. Ledamot och suppleant kan väljas om. Om helt ny styrelse väljs på fullmäktigesammanträde skall mandattiden för hälften, eller vid udda tal närmast högre antal, vara ett år.</p>
<p>Konstituering och firmateckning</p> <p>§ 26 Styrelsen konstituerar sig själv. Föreningens firma tecknas av styrelsen och verkställande direktören enligt 6 kap 12 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Vidare tecknas föreningens firma av dem styrelsen utser, två i förening.</p>	<p>Alt 1 i kodförslaget 3.4.1</p> <p>Konstituering och firmateckning</p> <p>§ 26 Styrelseordföranden väljs av fullmäktigesammanträdet, styrelsen i övrigt konstituerar sig själv. Om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden skall styrelsen inom sig välja ordförande för tiden till nästa föreningsstämma. Föreningens firma tecknas av styrelsen och verkställande direktören enligt 6 kap 12 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Vidare tecknas föreningens firma av dem styrelsen utser, två i förening.</p> <p>Alt 2 (befintlig stadgelydelse)</p> <p>§ 26 Styrelsen konstituerar sig själv. Föreningens firma tecknas av styrelsen och verkställande direktören enligt 6 kap 12 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Vidare tecknas föreningens firma av dem styrelsen utser, två i förening.</p>

<p>Villkor för giltigt beslut</p> <p>§ 36 För giltighet av följande beslut fordras godkännande av HSBs Riksförbund:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beslut om uppförande av nybyggnad 2. Beslut om ändring av dessa stadgar 3. Beslut av fullmäktigesammanträde att föreningen skall träda i likvidation. 	<p>Villkor för giltigt beslut</p> <p>§ 36 För giltighet av följande beslut fordras godkännande av HSBs Riksförbund:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beslut om uppförande av nybyggnad 2. Beslut att starta verksamhet av avvikande karaktär 3. Beslut om ändring av dessa stadgar 4. Beslut av fullmäktigesammanträde att föreningen skall träda i likvidation. <p><i>För att godkännande i bostadsrättsprojekt skall erhållas enligt första st. p 1 ovan krävs att projektet är försäkrat i HSB:s Garantifond.</i></p> <p><i>Om HSBs Riksförbund avslår ansökan om godkännande enligt första st. p 1 och styrelsen ändå vill fullfölja projektet, skall styrelsen inhämta föreningsstämmans godkännande.</i></p>
---	---

Övriga rekommendationer

Dessa områden utgör inte beslutspunkter för förbundsstämman 2007.

Varumärkesråd som säkerställer system för rapportering av varumärkesfall

Vi rekommenderar att förbundsstyrelsen tillsätter ett varumärkesråd. Syftet med rådet är att säkerställa att ärenden bereds och hamnar på dagordningen hos förbundsstyrelsen. Rådet säkerställer att systemet för att anmäla varumärkesfall fungerar. Rådet ska också skapa förståelse för varumärkets särart och värde inom HSB. Rådet bör ha en bred förankring och hög kompetens inom området.

Strategisk kommunikationsinriktning

Vi rekommenderar att en nationell resurs initierar samverkan kring strategisk och varumärkesbyggande kommunikation.

Förslag på uppdatering av Varumärkesriktlinjer och HSBs Ansvar:

De befintliga riktlinjerna för varumärket uppdateras efter HSB Ansvar.

Förslag på uppdatering av HSB-Kompassen

När HSB-Kompassen uppdateras bör finanssynsättet justeras. Det bör göras ett tillägg om att alla HSB-föreningar ska ha en finanspolicy. I finanspolicyn ska det tydliggöras att HSB-föreningar som tar emot inlåning från andra än medlemmar bör hantera denna som klientmedel. Finanspolicyn bör även reglera hur avistamedel ska kunna återbetalas.

Nya hjälpmedel

Riksförbundet arbetar tillsammans med HSB-föreningar fram nya hjälpmedel som underlättar för implementeringen av koden. Följande hjälpmedel bör tas fram:

- Miljöpolicy
- Finanspolicy
- Instruktion för valberedning
- Uppdatering av mall för årsredovisning
- Arbetsordning styrelse/vd
- Rapportinstruktion för vd
- Relevanta utbildningar
- Stöd för utvärdering av styrelsens arbete
- Mall för webbinformation

Kod för bostadsrättsföreningar

Se över om en kod och finanspolicy kan tillämpas på bostadsrättsföreningsnivå.

HSB Riksförbund, Box 8310 104 20 Stockholm Telefon 08-785 30 00 Fax 08-785 33 25
E-post riksforbundet@hsb.se www.hsb.se